

Pepita Etxarri Ansa
Donostia, Gipuzkoa (1926-2019)

Aurkibidea

Biografia

Donostiako Loiola auzoko Antzietaberri etxean jaio zen, 1926ko maiatzean. Gertukoak zituen gurasoak: Antzietagoiakoa aita, Antzietabeakoa ama. Zortzi senidetan zazpigarren, elkarrizketaren unean bizi zen bakarra. 12 urte zituela, ama gaixotu eta Bretxara joaten hasi zen tratua saltzera. Urte askoan hala ibili ondoren, 32 urterekin, Kontxi ahizpa zaharragoaren bidea jarraituz, etxe ondoan zuten Kristobaldegiko komentuan klausurako moja sartu zen. Neska eta mutiko txikiei klaseak ematen aritu zen maistra, eta komentuko abadesa izatera ere iritsi zen. Bertako errutina eta zereginen berri eman zigun. Kanporako asko bordatzen zuten garai batean, maindireak batik bat. Baratzean ere aritzen ziren garai batean, sasoitsu zeudenean, barrurako, eta fruta arbola mordoa ere bazituzten orduan, baita oilo eta untxiak ere. Baina batez ere otoitz egiteak eta mezak hartzen die eguneko zatirik handiena.

Zintak

DON-163

- **Proiektua:** Behe Urumearen Memoria Historikoa

- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirresarobe, Asier - Tellabide, Josu
- **Data:** 2013-11-28
- **Iraupena:** 73 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Anaia gerran zauritu

- **Erref:** DON-163/004
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:04:58. **Bukatu:** 00:07:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Eskolan zegoela, anaia soldadutzara eraman zuten, eta Iruñeara joan zen instrukzioa egitera. Oso triste jarri ziren ahizpak anaia joan behar izangatik. Ebron zauritu zuten.

2. Bretxan tratua saltzen

- **Erref:** DON-163/005
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:07:47. **Bukatu:** 00:09:27
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Bi behi zituzten. Batez ere baratza egiten zuten. Bretxara joaten zen Pepita tratua saltzera, hamabi urte zituela hasi zen.

3. Goizean lan, arratsalde ikasi

- **Erref:** DON-163/008
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:11:33. **Bukatu:** 00:13:39
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Goizetan tratua saltzera joaten zen, eta arratsaldetan Martutenen eskola partikularrak jasotzen zituen, Villa Vitorian.

4. Lantegiak jendea erakarri

- **Erref:** DON-163/010

- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:14:15. **Bukatu:** 00:15:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:

Antxetaberri inguruan lantegi bat eraiki zuten, eta inguruko gazte guztiak bertara joan ziren lanera.

5. Ahizpa eta Pepita moja sartu

- **Erref:** DON-163/011
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:15:03. **Bukatu:** 00:15:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Ahizpa moja sartu zen, eta atzetik Pepita 32 urte zituela.

6. Baserritik alde egin nahi

- **Erref:** DON-163/013
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:18:50. **Bukatu:** 00:19:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Anaia eta Pepita bakarrik gelditu ziren baserrian, eta Pepitak moja sartzea erabaki zuen. Anaia ezkonduakoa baserritik joan zen.

7. Kartzela eraiki zutenekoa

- **Erref:** DON-163/014
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:19:57. **Bukatu:** 00:20:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Kartzela eraiki zuten garaia gogoratzen du Pepitak.

8. Abadesa izandakoa

- **Erref:** DON-163/016

- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:21:22. **Bukatu:** 00:22:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Kagurik altuena eskuratu zuen Pepitak, abadesa izan da urte askoan.

9. Ehun eta hamar ikasle

- **Erref:** DON-163/018
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:22:35. **Bukatu:** 00:25:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

32 urterekin sartu zen moja Pepita. Komentuak orduan eskola izaera zuen, eta umeei eskolak ematen ere ibili zen. Erromako agindu bat zela eta, eskola itxi zuten.

10. Ubako Ama Birginaren eguna

- **Erref:** DON-163/020
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:32:14. **Bukatu:** 00:35:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Emakume panderojole bat joaten zen auzora Ama Birginaren egunean. Umeentzat festa izaten zen hau, umeei lotan laguntzeko.

11. 1952. urteko uholdeak

- **Erref:** DON-163/022
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:36:10. **Bukatu:** 00:37:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

1952. urteko uholdeak eragindako kalteak.

12. Putzuan arrantzan

- **Erref:** DON-163/024
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:38:30. **Bukatu:** 00:39:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Angulak harrapatzen zituen aitak, gauez.

13. Txomineneko dantza

- **Erref:** DON-163/026
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:40:24. **Bukatu:** 00:41:19
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Txomineneko dantza egiten zen igandero.

14. Arropa errekan garbitu

- **Erref:** DON-163/027
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:41:19. **Bukatu:** 00:42:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Errekan garbitzen zuten arropa.

15. Militar asko auzora

- **Erref:** DON-163/028
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:42:45. **Bukatu:** 00:43:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Auzoan etxe berri mordoak eraiki zuten 1950 urtearen bueltan. Militarren familiak joan ziren bertara bizitzera.

16. Maindireak bordatzen

- **Erref:** DON-163/030

- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:47:47. **Bukatu:** 00:49:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Kanporako asko bordatzen zuten, maindireak batez ere.

17. Baratzea eta abereak

- **Erref:** DON-163/031
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:49:24. **Bukatu:** 00:52:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Baratza egiten zuten etxean, fruitu zein barazki. Abereak ere bazituzten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-11-24

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com